

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه صنعتی اصفهان

دانشکده شیمی

تهیه و بررسی خواص نانو کامپوزیت های نوین با کارایی بالا حاوی آمینو اسید های مختلف بر پایه استفاده از نانوذرات اکسید روی و تیتانیم دی اکسید

رساله دکتری شیمی

شیمی آلی / پلیمر / نانوفناوری

مهندی حاتمی

استاد راهنما

پروفسور شادپور ملکپور

تشکر و قدردانی:

سپاس و ستایش پروردگار یکتایی که ذات بی کرانش آکنده از علم و دانش است و چه با سخاوت از این خوان بی همتا، بشر را موهبته شگرف ارزانی داشت و دریای کمالات خود را بر روی او گشود. از او می خواهم مرا شایستگی دهد تا در باقیمانده زندگی سزاوار دانشی فروونتر باشم. اکنون که با یاری و عنایت خداوند این پایان نامه را به اتمام رساندم تشکر و قدردانی از عزیزانی که دستم را گرفتند و یاریم نمودند را بر خود لازم می دانم.

از خانواده عزیزم که همواره پشتیبان و مشوقم بوده‌اند و اکنون نیز وجودشان استوار کننده قدم‌هایم است،
بی‌نهایت سپاسگزارم.

از استاد راهنمای بزرگوارم، جناب پروفسور ملک‌پور که همواره در طول دوران تحصیل در مقطع دکتری از راهنمایی‌ها و محبت‌های ارزنده ایشان برخوردار بوده‌ام، به خاطر تمامی لطف‌ها و حمایت‌هایشان نهایت تشکر و سپاس را دارم. آرزومندم که ایشان در تمامی مراحل زندگی سلامت، موفق و سربلند باشند.

از جناب پروفسور غیاثی، معلم علم و اخلاقم که در طول پروژه دکتری از مشاوره‌های ارزشمند ایشان برخوردار بوده‌ام کمال تشکر را دارم. از جناب آقای دکتر صادقی که زحمت مشاوره این پایان‌نامه را بر عهده داشتند تشکر می‌کنم. از جناب پروفسور محمدپور‌بالترک، دکتر عبدالملکی و دکتر کرمی که زحمت مطالعه و داوری پایان‌نامه را بر عهده داشتند کمال تشکر و قدردانی را دارم. از جناب آقای دکتر جواهريان نقاش نیز کمال تشکر را دارم.

از جنابان دکتر حسن کریمی-مله، دکتر محمد غندالی، مهندس حسن گل محمدی، و دکتر پوریا بی‌پروا، کمال تشکر و قدردانی را دارم. از جناب آقایان جواهري و عباسیان که مرا در به اتمام رساندن پروژه دکتری ياري کردنده تشکر می‌کنم. از تمام دوستانم در آزمایشگاه تحقیقاتی پلیمر به خاطر کمک و هم‌فکری‌شان به خصوص آقایان دیناري، نظری، براتي، شاهنگي و خانم‌ها خاني، زراعت پيشه، سلطانيان، اسدی، مسلمی و ساير دانشجويان آزمایشگاه تحقیقاتی پلیمر بی‌نهایت سپاسگزارم. از دوستان بسیار خوبیم در ورودی‌های دکتری ۸۶ کمال تشکر و امتحان را دارم.

سربلندی، سعادت و عزت تمام عزیزانی که در زندگی چراغ راهم بوده‌اند را از خدای مهریان خواستارم.

مهدي حاتمي

بهمن ۱۳۹۰

کلیه حقوق مادی مترقب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و
نوآوریهای ناشی تحقیق موضوع این پایان نامه متعلق به
دانشگاه صنعتی اصفهان است.

به پاس محبت‌های بی‌درباره
که هرگز فروکش نمی‌کند
تقدیم به

پدر و مادر

مهربانم

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فهرست مطالب.....	هشت
فهرست جداول.....	چهارده
فهرست طرح‌ها و شکل‌ها.....	شانزده
چکیده.....	۱
فصل اول: مقدمه	
۱-۱-۱- نانوتکنولوژی.....	۲
۱-۱-۱- مقدمه.....	۲
۱-۱-۱- مواد نانومقیاس.....	۳
۱-۱-۱- روش‌های ساخت مواد نانومقیاس.....	۴
۱-۱-۱- برخی از کاربردهای نانوساختارها و نانوتکنولوژی.....	۵
۱-۱-۱- نانوکامپوزیت‌ها.....	۷
۱-۱-۱- نانوکامپوزیت‌های آلی-معدنی.....	۷
۱-۱-۱- روش‌های تولید و فرایند نانو کامپوزیت‌های پلیمری.....	۸
۱-۱-۱- اختلاط مستقیم.....	۱۰
۱-۱-۱- اختلاط محلولی.....	۱۰
۱-۱-۱- پلیمرشدن در جا.....	۱۰
۱-۱-۱- پرکننده‌های در ابعاد نانو.....	۱۰
۱-۱-۱-۱- پرکننده‌های لوله‌ای شکل یا رشته مانند.....	۱۰
۱-۱-۱-۲- نانوپرکننده‌های ورقه‌ای شکل.....	۱۱
۱-۱-۱-۳- نانوپرکننده‌های سه بعدی.....	۱۲
۱-۱-۱-۶- معرفه‌ای اصلاح کننده در نانوساختارها.....	۱۸
۱-۱-۱-۶-۱- مکانیسم معرفه‌ای اصلاح کننده.....	۱۸

۱۹.....	- کاربرد معروفهای اصلاح کننده سطحی در نانو کامپوزیتهای پلیمری	۲-۶-۱
۲۰.....	- ماتریسهای پلیمری	۱-۷
۲۱.....	- پلیمرهای مقاوم حرارتی	۱-۷-۱
۲۲.....	- پلی آمیدها	۱-۷-۲
۲۴.....	- الف- خواص پلی آمیدها	۱-۷-۲
۲۵.....	- ب- کاربردهای پلی آمیدها	۱-۷-۲
۲۶.....	- پلی ایمیدها	۱-۳-۷-۱
۳۲.....	- پلی (آمید-ایمید)ها	۱-۴-۷-۱
۳۴.....	- سونوشیمی	۱-۸
۳۵.....	- فعالیت نوری در ماکرومولکولها	۱-۹
۳۸.....	- فرآیندهای الکترو شیمیایی و بررسی ماکرومولکولی	۱-۱۰
۳۸.....	- هدف	۱-۱۱

فصل دوم : تجربی

۳۹.....	- بخش تجربی	۲-۲
۳۹.....	- مواد شیمیایی	۲-۲-۱
۴۰.....	- مواد اولیه (تهیه و خالص سازی)	۲-۲-۲
۴۱.....	- دستگاهها و تجهیزات	۲-۳
۴۳.....	- تهیه منورها	۲-۴
۴۳.....	- سنتز ترکیب N -۴-هیدروکسی فنیل)-۵،۳-دی نیتروبنزآمید (۱)	۴-۲
۴۳.....	- سنتز ترکیب N -۴-امینو-۵،۳-دی هیدروکسی فنیل) بنزآمید (۲)	۴-۲
۴۴.....	- سنتز ترکیب N -۴،۳-دی هیدروکسی فنیل اتیل)-۵،۳-دی نیتروبنزآمید (۳)	۴-۲
۴۴.....	- سنتز ترکیب N -۴،۳-دی هیدروکسی فنیل اتیل) بنزآمید (۴)	۴-۲
۴۵.....	- تهیه N,N -فنیل آلانین دی اسید (۵)	۴-۲
۴۵.....	- تهیه N,N -پیرومیتوئیل) -بیس- L -آلانین دی اسید (۶)	۴-۲
۴۶.....	- تهیه N,N -پیرومیتوئیل) -بیس- L -والین دی اسید (۷)	۴-۲

۴۶.....	- تهیه N,N -(پیرو ملیتوئیل)-بیس- L -لوسین دی اسید (۸).....
۴۷.....	- تهیه N,N -(پیرو ملیتوئیل)-بیس- L -ایزولوسین دی اسید (۹).....
۴۷.....	- تهیه N,N -(پیرو ملیتوئیل)-بیس- L -فنیل آلانین دی اسید کلراید (۱۰).....
۴۷.....	- تهیه N,N -(پیرو ملیتوئیل)-بیس- L -آلانین دی اسید کلراید (۱۱).....
۴۸.....	- تهیه N,N -(پیرو ملیتوئیل)-بیس- L -والین دی اسید کلراید (۱۲).....
۴۸.....	- تهیه N,N -(پیرو ملیتوئیل)-بیس- L -لوسین دی اسید کلراید (۱۳).....
۴۸.....	- تهیه N,N -(پیرو ملیتوئیل)-بیس- L -ایزولوسین دی اسید کلراید (۱۴).....
۴۹.....	- تهیه پلی(آمید ایمید)ها.....
۴۹.....	- تهیه پلی(آمید ایمید) مشتق شده از آمینو اسید فنیل آلانین و دی آمین (۲)، ساختار (۱۵).....
۵۰.....	- تهیه پلی(آمید ایمید) مشتق شده از آمینو اسید الانین و دی آمین (۲)، ساختار (۱۶).....
۵۱.....	- تهیه پلی(آمید ایمید) مشتق شده از آمینو اسید والین و دی آمین (۲)، ساختار (۱۷).....
۵۱.....	- تهیه پلی(آمید ایمید) مشتق شده از آمینو اسید لوسین و دی آمین (۲)، ساختار (۱۸).....
۵۲.....	- تهیه پلی(آمید ایمید) مشتق شده از آمینو اسید ایزولوسین و دی آمین (۲)، ساختار (۱۹).....
۵۳.....	- تهیه پلی(آمید ایمید) مشتق شده از آمینو اسید فنیل آلانین و دی آمین (۴)، ساختار (۲۰).....
۵۳.....	- تهیه پلی(آمید ایمید) مشتق شده از آمینو اسید ایزولوسین و دی آمین (۴)، ساختار (۲۱).....
۵۴.....	- تهیه پلی(آمید ایمید) مشتق شده از آمینو اسید آلانین و دی آمین (۴)، ساختار (۲۲).....
۵۵.....	- تهیه پلی(آمید ایمید) مشتق شده از آمینو اسید والین و دی آمین (۴)، ساختار (۲۳).....
۵۵.....	- تهیه نانو کامپوزیت های PAI/TiO_2
۵۵.....	- اصلاح سطح نانوذرات TiO_2 با عامل کوپل کننده KH550 (گاما-آمینوپروپیل-تری اتوکسی سیلان) (۲۴).....
۵۶.....	- تهیه نانو کامپوزیت های PAI-BP/ TiO_2 -KH550 (۲۵a-e).....
۵۷.....	- اصلاح سطح نانوذرات اکسید روی (ZnO) با استفاده از معرف های اصلاح کننده.....
۵۷.....	- اصلاح سطح نانوذرات ZnO با معرف کوپل کننده KH550 (گاما-آمینوپروپیل-تری اتوکسی سیلان) (۲۶).....
۵۷.....	- اصلاح سطح نانوذرات ZnO با معرف اصلاح کننده KH570 (گاما- متاکریلوکسی پروپیل تری متوكسی سیلان) - (۲۷).....
۵۷.....	- تهیه نانو کامپوزیت های PAI/ZnO

۵۷.....	(۲۸ a-c) PAI-BP/ZnO-KH۵۵۰-۱-۸-۲- تهیه نانو کامپوزیت های
۵۸.....	(۲۹ a-c) PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰-۲-۸-۲- تهیه نانو کامپوزیت های
۵۸.....	(۳۰ a-c) PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰-۲-۸-۲- تهیه نانو کامپوزیت های
۵۹.....	(۳۱ a-c) PAI-BI/ZnO-KH۵۷۰-۴-۸-۲- تهیه نانو کامپوزیت های

فصل سوم : بحث و نتیجه گیری

۶۰.....	۱-۳- سنتز ترکیب N -۴-هیدروکسی فنیل)-۳-۵-دی نیتروبنزآمید (۱)
۶۱.....	۲-۳- سنتز ترکیب ۵،۳-دی آمینو N -۴-هیدروکسی فنیل)بنزآمید (۲)
۶۳.....	۳- سنتز ترکیب N -۴،۳-دی هیدروکسی فنیل اتیل)-۳-۵-دی نیتروبنزآمید (۳)
۶۵.....	۴-۳- سنتز ترکیب ۵،۳-دی آمینو N -۴،۳-دی هیدروکسی فنیل اتیل)بنزآمید (۴)
۶۷.....	۵- تهیه دی اسیدهای N , N' -پیرومیتوئیل)-بیس- L -آمینو اسید (۵-۹)
۶۹.....	۶- تهیه دی اسید کلراید های N , N' -پیرومیتوئیل)-بیس- L -امینو اسید (۱۰-۱۴)
۷۰.....	۷-۳- مطالعات تئوری در زمینه آرایش فضایی دی اسید کلراید های فعال نوری
۷۱.....	۷-۳- واکنش پلیمر شدن ۵،۳-دی آمینو N -۴-هیدروکسی فنیل)بنزآمید (۲) و دی اسید کلراید های (۱۰-۱۴) در دمای پایین
۷۳.....	۷-۳- شناسایی پلی(آمید-ایمید)های مشتق از دی آمین (۲)
۷۴.....	۷-۳- بررسی خواص فیزیکی شامل انحلال پذیری، چرخش نوری ویژه، جذب آب و رفتار الکتروشیمیایی پلی (آمید-ایمید)های (۱۵-۱۹)
۷۶.....	۷-۳- بررسی رفتار حرارتی پلی (آمید-ایمید)های (۱۵-۱۹)
۷۹.....	۷-۳- مطالعه میزان پلورینگی پلیمر های سنتزی (۱۵-۱۹)
۸۰.....	۷-۳- بررسی ریخت شناسی پلیمرها با استفاده از میکروسکوپ الکترونی رویشی (SEM)
۸۲.....	۷-۳- بررسی خواص توپوگرافی سطح پلیمرها با استفاده از میکروسکوپ نیروی اتمی (AFM)
۸۳.....	۸-۳- واکنش پلیمر شدن ۵،۳-دی آمینو N -۴،۳-دی هیدروکسی فنیل اتیل)بنزآمید (۴) و دی اسید کلراید های (۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۴) در دمای پایین
۸۴.....	۸-۳- شناسایی پلی(آمید-ایمید) مشتق شده از دی آمین سنتزی (۴۳)
۸۵.....	۸-۳- بررسی خواص فیزیکی شامل انحلال پذیری، چرخش نوری ویژه، خواص حرارتی و مورفولوژی پلی (آمید-ایمید)های (۲۰-۲۳)

۸۸.....	۳-۹- فرایند اصلاح سطح.....
۸۸.....	۳-۱- اصلاح سطح نانوذرات ZnO با معرف اصلاح کننده KH۵۵۰ (گاما-آمینو پروپیل تری اتوکسی سیلان).....
۹۰.....	۳-۲- اصلاح سطح ZnO با معرف اصلاح کننده KH۵۷۰ (گاما-متاکربولوکسی پروپیل تری متوكسی سیلان).....
۹۱.....	۳-۳- نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۵۰ (۲۸ a-c).....
۹۱.....	۳-۴- تهیه نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۵۰ (۲۸ a-c).....
۹۲.....	۳-۵- شناسایی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۵۰ (۲۸ a-c) با استفاده از FT-IR.....
۹۲.....	۳-۶- مشخصه یابی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۵۰ (۲۸ a-c) با استفاده از پراش پرتو-ایکس.....
۹۴.....	۳-۷- بررسی مورفولوژی و ریخت شناسی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۵۰ (۲۸ a-c) با استفاده از مشاهدات- FE-SEM.....
۹۵.....	۳-۸- آنالیز TEM از نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۵۰ (۲۸ a-c).....
۹۶.....	۳-۹- بررسی خواص حرارتی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۵۰ (۲۸ a-c).....
۹۷.....	۳-۱۰- بررسی خواص توپوگرافی سطحی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۵۰ (۲۸ a-c) با استفاده از میکروسکوپ نیروی اتمی (AFM).....
۹۸.....	۳-۱۱- نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰ (۲۹ a-c).....
۹۸.....	۳-۱۲- تهیه نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰ (۲۹ a-c).....
۹۹.....	۳-۱۳- شناسایی نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰ (۲۹ a-c).....
۱۰۰.....	۳-۱۴- مشخصه یابی نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰ (۲۹ a-c) با استفاده از پراش پرتو-ایکس.....
۱۰۲.....	۳-۱۵- بررسی ریخت شناسی نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰ (۲۹ a-c) با استفاده از مشاهدات- FE-SEM.....
۱۰۳.....	۳-۱۶- بررسیهای TEM از نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰ (۲۹ a-c).....
۱۰۴.....	۳-۱۷- بررسی خواص حرارتی نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰ (۲۹ a-c).....
۱۰۵.....	۳-۱۸- بررسی خواص توپوگرافی سطحی نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰ (۲۹ a-c) با استفاده از میکروسکوپ نیروی اتمی (AFM).....
۱۰۷.....	۳-۱۹- نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰ (۳۰ a-c).....
۱۰۷.....	۳-۲۰- تهیه نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰ (۳۰ a-c).....
۱۰۸.....	۳-۲۱- شناسایی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰ (۳۰ a-c).....

۱۰۹.....	۱۲-۳- آنالیز نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰ (۳۰ a-c) با استفاده از پراش پرتو-ایکس
۱۱۰.....	۱۲-۴- بررسی ریخت شناسی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰ (۳۰ a-c) با استفاده از مشاهدات FE-SEM
۱۱۱.....	۱۲-۵- بررسی خواص حرارتی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰ (۳۰ a-c)
۱۱۲.....	۱۲-۶- بررسی خواص توپوگرافی سطحی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰ (۳۰ a-c) با استفاده از میکروسکوپ نیروی اتمی (AFM)
۱۱۳.....	۱۳-۱- نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۷۰ (۳۱ a-c)
۱۱۴.....	۱۳-۲- تهیه نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۷۰ (۳۱ a-c)
۱۱۵.....	۱۳-۳- شناسایی نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۷۰ (۳۱ a-c)
۱۱۶.....	۱۳-۴- بررسی طیف سنجی پراش پرتو-ایکس نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۷۰ (۳۱ a-c)
۱۱۷.....	۱۳-۵- بررسی مشاهدات FE-SEM نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۷۰ (۳۱ a-c)
۱۱۸.....	۱۳-۶- بررسی خواص حرارتی نانو کامپوزیتهای PAI-BI/ZnO-KH۵۷۰ (۳۱ a-c)
۱۱۹.....	۱۴-۱- تهیه نانو کامپوزیت PAI-BP/TiO _x -KH۵۵۰ (۲۵ a-e)
۱۲۰.....	۱۴-۲- شناسایی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/TiO _x -KH۵۵۰ (۲۵ a-e)
۱۲۱.....	۱۴-۳- مشخصه یابی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/TiO _x -KH۵۵۰ (۲۵ a-e) با استفاده از پراش پرتو-ایکس
۱۲۲.....	۱۴-۴- بررسی ریخت شناسی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/TiO _x -KH۵۵۰ (۲۵ a-e) با استفاده از مشاهدات FE-SEM
۱۲۳.....	۱۴-۵- بررسی تصاویر TEM از نانو کامپوزیتهای PAI-BP/TiO _x -KH۵۵۰ (۲۵ a-e)
۱۲۴.....	۱۴-۶- بررسی خواص حرارتی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/TiO _x -KH۵۵۰ (۲۵ a-e)
۱۲۵.....	۱۴-۷- بررسی خواص توپوگرافی سطحی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/TiO _x -KH۵۵۰ (۲۵ a-e) با استفاده از میکروسکوپ نیروی اتمی (AFM)
۱۲۶.....	۱۴-۸- بررسی خواص سطحی نانو کامپوزیتهای PAI-BP/TiO _x -KH۵۵۰ (۲۵ a-e) با استفاده از اندازه گیری های زاویه تماس
۱۲۷.....	۱۵-۱- نتیجه گیری و جسم انداز آینده

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۳۹.....	جدول ۲-۱: مشخصات مواد شیمیایی به کار رفته
۴۵.....	جدول ۲-۲: آنالیز عنصری ترکیب ۵،۴-دی آمینو-N-(۳-دی هیدروکسی فنیل اتیل)بترآمید (۴).....
۵۰.....	جدول ۲-۳: آنالیز عنصری پلی(آمید-ایمید) مشتق شده از امینو اسید فنیل آلانین و دی آمین (۲) ساختار (۱۵).....
۵۰.....	جدول ۲-۴: آنالیز عنصری پلی(آمید-ایمید) مشتق شده از آمینواسید آلانین و دی آمین (۲) ساختار (۱۶).....
۵۱.....	جدول ۲-۵: آنالیز عنصری پلی(آمید-ایمید) مشتق شده از امینو اسید والین و دی آمین (۲) ساختار (۱۷).....
۵۲.....	جدول ۲-۶: آنالیز عنصری پلی(آمید-ایمید) مشتق شده از امینو اسید لوسین و دی آمین (۲) ساختار (۱۸).....
۵۳.....	جدول ۲-۷: آنالیز عنصری پلی(آمید-ایمید) مشتق شده از امینو اسید ایزولوسین و دی آمین (۲) ساختار (۱۹).....
۵۴.....	جدول ۲-۸: آنالیز عنصری پلی(آمید-ایمید) مشتق شده از امینو اسید ایزولوسین و دی آمین (۴) ساختار (۲۱).....
۷۱.....	جدول ۳-۱: محاسبات تئوری انجام شده برای منومرهای دی اسید کلراید سنتزی (۱۰-۱۴).....
۷۲.....	جدول ۳-۲: بهینه‌سازی شرایط واکنش تهیه پلی(آمید-ایمید) ۱۵.....
۷۴.....	جدول ۳-۳: نتایج مربوط به تست حلالیت پلی(آمید-ایمید)های (۱۵-۱۹).....
۷۵.....	جدول ۳-۴: پاره‌ای از خواص فیزیکی پلی(آمید-ایمید)های (۱۵-۱۹).....
۷۷.....	جدول ۳-۵: نتایج آنالیز حرارتی پلیمرهای (۱۵-۱۹).....
۸۴.....	جدول ۳-۶: بهینه‌سازی شرایط واکنش تهیه پلی(آمید-ایمید) ۲۱.....
۸۶.....	جدول ۳-۷: نتایج مربوط به تست حلالیت پلی(آمید-ایمید)های (۲۰-۲۳).....
۸۶.....	جدول ۳-۸: پاره‌ای از خواص فیزیکی پلی(آمید-ایمید)های (۲۰-۲۳).....
۹۳.....	جدول ۳-۹: مشخصات طیفی بدست آمده از پراش اشعه ایکس برای نانوکامپوزیت (۲۸c) برای ۱۲ درصد وزنی
۹۷.....	جدول ۳-۱۰: نتایج آنالیز حرارتی نانوکامپوزیت‌های (۲۸ a-c) PAI-BP/ZnO-KH۵۵۰.....
۱۰۱.....	جدول ۳-۱۱: مشخصات طیفی نانوکامپوزیت (۲۹ b) PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰.....
۱۰۵.....	جدول ۳-۱۲: نتایج آنالیز حرارتی نانوکامپوزیت‌های (۲۹ a-c) PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰.....
۱۱۲.....	جدول ۳-۱۳: نتایج آنالیز حرارتی نانوکامپوزیت‌های (۳۰ a-c) PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰.....
۱۱۹.....	جدول ۳-۱۴: نتایج آنالیز حرارتی نانوکامپوزیت‌ها (۳۱ a-c) PAI-BI/ZnO-KH۵۷۰.....

جدول ۳-۱۵: نتایج آنالیز حرارتی نانوکامپوزیت‌های PAI-BP/TiO_۲-KH۵۵۰ (۲۰a-e)

فهرست طرح‌ها و شکل‌ها

صفحه	عنوان
.....	طرح (۱-۱) سنتز کره‌های سیلیسی کلوئیدی، اصلاح سطح بوسیله گروه‌های متاکریلات و کوپلیمرشدن با متیل اکریلات برای تشکیل کامپوزیت از ذرات سیلیسی در یک فیلم پلی (متیل اکریلات).....
۱۶	
.....	طرح (۲-۱) ساختار کلی معرف‌های اصلاح کننده.....
۱۸	
.....	طرح (۳-۱) نمونه‌ای از معرف اصلاح کننده.....
۱۸	
.....	طرح (۴-۱) مکانیسم عمل معرف‌های اصلاح کننده.....
۱۹	
.....	طرح (۵-۱) واکنش تراکمی گروه‌های آمینی با گروه‌های اسیدی.....
۲۳	
.....	طرح (۶-۱) واکنش آمین با اسید کلراید برای ساخت پیوند آمیدی.....
۲۳	
.....	طرح (۷-۱) سنتز پلی آمیدهای فعال نوری در حضور معرف تری فنیل فسفین در حضور پیریدین.....
۲۵	
.....	طرح (۸-۱) تهیه فیلم‌های پلی آمیدی با شفافیت بالا از طریق وارد کردن گروه‌های فلورینه.....
۲۶	
.....	طرح (۹-۱) ساختارهای ایمیدی.....
۲۶	
.....	طرح (۱۰-۱) مکانیزم واکنش ایمیدی شدن.....
۲۷	
.....	طرح (۱۱-۱) سنتز پلی ایمید به وسیله واکنش ایمیدی شدن دو مرحله‌ای شیمیایی.....
۲۷	
.....	طرح (۱۲-۱) سنتز پلی (استر-ایمید).....
۲۸	
.....	طرح (۱۳-۱) حلقوی شدن پلی (آمیک اسید).....
۲۹	
.....	طرح (۱۴-۱) مکانیزم پایداری سازی نانوذرات اکسید روی توسط ماتریس پلی (آمیک اسید)ی.....
۳۰	
.....	طرح (۱۵-۱) تهیه پلی ایمیدهای شاخه دار و نانو کامپوزیت‌های مربوطه.....
۳۱	
.....	طرح (۱۶-۱) سنتز پلی آمید-ایمیدهای فعال نوری حاوی قطعه آمینو اسید.....
۳۳	
.....	طرح (۱۷-۱) سنتز پلی آمید-ایمیدها توسط گروه تسای.....
۳۳	
.....	طرح (۱۸-۱): نمونه‌ای از پلیمرهای فعال نوری حاوی قطعات ایمیدی در زنجیر جانبی.....
۳۶	
.....	طرح (۱۹-۱): گروهی از پلیمرهای فعال نوری بر پایه ایمید اسیدهای نامتقارن.....
۳۷	
.....	طرح (۲۰-۱): نمونه‌هایی از پلیمرهای فعال نوری مشتق از دی اسید کلرایدهای فعال نوری.....
۳۷	
.....	طرح (۲-۱): تهیه N-(۴-هیدروکسی فنیل)-۳،۵-دی نیترو بنزآمید (۱).....
۶۰	
.....	طرح (۲-۲): تهیه ۳،۵-دی آمینو N-(۴-هیدروکسی فنیل) بنزآمید (۲).....
۶۱	
.....	طرح (۳-۲): تهیه N-(۴-دی هیدروکسی فنیل اتیل)-۳،۵-دی نیترو بنزآمید (۳).....
۶۳	
.....	طرح (۴-۲): ساخت ۳،۵-دی آمینو N-(۴-دی هیدروکسی فنیل اتیل) بنزآمید (۴).....
۶۵	
.....	طرح (۵-۲): مراحل تهیه دی اسیدهای فعال نوری مشتق شده از آمینواسیدها (۵-۹).....
۶۸	
.....	طرح (۶-۲): فرایند تهیه دی اسید کلرایدهای فعال نوری (۱۰-۱۴).....
۶۹	
.....	طرح (۷-۲): آرایش دی اسید کلراید ۱۳ در فضا.....
۷۰	

طرح (۸-۳): فرایند ساخت پلیمرهای فعال نوری (۱۰-۱۹)	۷۲
طرح (۹-۳): فرایند ساخت پلیمرهای فعال نوری (۲۰-۲۳)	۸۳
طرح (۱۰-۳): اصلاح سطح نانوذرات اکسید روی با معرف اصلاح کننده KH۵۰	۸۹
طرح (۱۱-۳): اصلاح نانوذرات اکسید روی با معرف اصلاح کننده KH۵۷۰	۹۰
طرح (۱۲-۳): تهیه نانو کامپوزیت های PAI-BP/ZnO-KH۵۵۰ (۲۸ a-c)	۹۱
طرح (۱۳-۳): تهیه نانو کامپوزیت های PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰ (۲۹ a-c)	۹۹
طرح (۱۴-۳): فرایند اصلاح سطح نانوذرات و تهیه نانو کامپوزیت های PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰ (۳۰ a-c)	۱۰۸
طرح (۱۵-۳): فرایند اصلاح سطح نانوذرات اکسید روی با استفاده از معرف KH۵۷۰	۱۱۵
طرح (۱۶-۳): تهیه نانو کامپوزیت های PAI-BI/ZnO-KH۵۷۰ (۳۱ a-c) اصلاح سطحی شده با کمک امواج فرا صوت	۱۱۶
طرح (۱۷-۳): اصلاح سطح نانوذرات تیتانیوم دی اکسید با استفاده از معرف کوبیل کننده KH۵۰۰	۱۲۰
طرح (۱۸-۳): ساختار نانو کامپوزیت تیتانیوم دی اکسید/پلی (آمید-ایمید) (۲۵)	۱۲۱
شکل (۱-۱) تعداد نسبی اتمهای سطحی و حجمی در یک ذره فلزی بصورت تابعی از قطر ذره	۴
شکل (۲-۱) تصویر TEM از نانو کریستال طلا	۵
شکل (۳-۱): دستگاه پخش کننده موفق صوت	۹
شکل (۴-۱) ساختارهای پخش شونده های یونی SWCNT در محیط آبی و پخش شونده پلی (m-PmPV-فینلن وینیلن)	۱۲
شکل (۵-۱) میکرو گراف TEM نانو ذرات و پیگمنت دی اکسید تیتانیوم	۱۴
شکل (۶-۱) انواع ساختارهای ZnO	۱۵
شکل (۷-۱) (a) نانوذرات پایدار شده توسط دندریمر. (b) تصویر TEM نانوذرات Au پایدار شده توسط دندریمر.	۱۷
شکل (۸-۱) ساختار پلی استایرن (PS)، پلی (متیل متاکریلات) (PMMA)، پلی (ایلن ترفلات) (PET)، و پلی (دی متیل سیلوکسان) (PDMS)	۲۱
شکل (۹-۱) در هم پیچیدگی مولکولهای زنجیری	۲۱
شکل (۱۰-۱) تصاویر FE-SEM مربوط به (a and b) PEI (a and c) خالص (d) PEI/TiO ₂ (e) درصد وزنی (f) درصد وزنی	۲۸
شکل (۱۱-۱) الگوی XRD نانو کامپوزیت پلی ایمید/اکسید روی	۳۰
شکل ۱۲-۱: تصویر TEM نانو کامپوزیتهای شاخه دار	۳۱
شکل (۱۳-۱) تصویر میکرو گراف ۱۲ درصد وزنی از نانو کامپوزیت دی اکسید تیتانیوم در ماتریس پلی (آمید-ایمید)	۳۴
شکل (۱-۳): طیف (KBr) FT-IR، ترکیب N-(۴-هیدرو کسی فنیل)-۵،۳-دی نیترو بنزآمید (۱)	۶۱
شکل (۲-۳): طیف (KBr) FT-IR، ترکیب N-(۴-هیدرو کسی فنیل)-۵،۳-دی آمینو (۲)	۶۲
شکل (۳-۳): طیف (KBr) FT-IR، ترکیب N-(۴-هیدرو کسی فنیل)-۵،۳-دی آمینو (۲)	۶۳
شکل (۴-۳): طیف (KBr) FT-IR، N-(۴-دی هیدرو کسی فنیل اتیل)-۵،۳-دی نیترو بنزآمید (۳)	۶۴

شكل (۵-۳): طیف (400 MHz) $^1\text{H-NMR}$ ۴،۳-دی هیدروکسی فنیل اتیل)-۵،۳-دی نیتروبنزآمید (۳).....	۶۵
شكل (۶-۳): طیف (KBr) FT-IR ۵،۳-دی آمینو- N -۴،۳-دی هیدروکسی فنیل اتیل) بنزآمید (۴).....	۶۶
شكل (۷-۳): طیف (400 MHz) $^1\text{H-NMR}$ ۵،۳-دی آمینو- N -۴،۳-دی هیدروکسی فنیل اتیل) بنزآمید (۴).....	۶۶
شكل (۸-۳): طیف $^{13}\text{C-NMR}$ ۵،۳-دی آمینو- N -۴،۳-دی هیدروکسی فنیل اتیل) بنزآمید (۴).....	۶۷
شكل (۹-۳): طیف (KBr) FT-IR دی اسید فعال نوری (۵).....	۶۹
شكل (۱۰-۳): طیف (KBr) FT-IR ماکرومولکول (۱۵).....	۷۳
شكل (۱۱-۳): طیف (400 MHz) $^1\text{H-NMR}$ پلیمر (۱۵).....	۷۴
شكل (۱۲-۳): ولتاژگرام چرخه ای پلیمرهای (۱۹-۱۵).....	۷۶
شكل (۱۳-۳): منحنی TGA مربوط به پلی(آمید-ایمید)های سترزی (۱۹-۱۵).....	۷۸
شكل (۱۴-۳): منحنی DTA و DTG مربوط به پلی(آمید-ایمید) (۱۶).....	۷۹
شكل (۱۵-۳): الگوی پراکندگی XRD پلی(امید-ایمید) ۱۵ و ۱۸.....	۷۹
شكل (۱۶-۳): تصاویر SEM پلی(امید-ایمید) (۱۵).....	۸۰
شكل (۱۷-۳): تصاویر FE-SEM پلی(امید-ایمید) (۱۵).....	۸۱
شكل (۱۸-۳): تصاویر FE-SEM پلی(امید-ایمید) (۱۸).....	۸۱
شكل (۱۹-۳): تصاویر AFM دو و سه بعدی مربوط به پلی(امید-ایمید) (۱۵).....	۸۲
شكل (۲۰-۳): طیف (KBr) FT-IR پلیمر (۲۱).....	۸۴
شكل (۲۱-۳): طیف (400 MHz) $^1\text{H-NMR}$ پلیمر (۱۵).....	۸۵
شكل (۲۲-۳): منحنی DTG, TGA مربوط به پلیمر (۲۱).....	۸۷
شكل (۲۳-۳): تصاویر FE-SEM پلی(امید-ایمید) (۲۰).....	۸۷
شكل (۲۴-۳): تصاویر FE-SEM پلی(امید-ایمید) (۲۱).....	۸۸
شكل (۲۵-۳): طیف های FT-IR از نانوذرات ZnO و نانوذرات ZnO اصلاح شده با KH۵۰۰.....	۸۹
شكل (۲۶-۳): طیف های ZnO (a) FT-IR (b) نانوذرات ZnO اصلاح شده با KH۵۷۰.....	۹۱
شكل (۲۷-۳): طیف های FT-IR نانو کامپوزیت های PAI-BP/ZnO-KH۵۰۰ a-c با درصد های مختلف.....	۹۲
شكل (۲۸-۳): الگوی پراش XRD نانو کامپوزیت (۱۲٪ وزنی).....	۹۴
شكل (۲۹-۳): تصاویر FE-SEM مربوط به (۴۸) درصد وزنی وزنی از (۲۸a,b) PAI-BP/ZnO-KH۵۰۰.....	۹۵
شكل (۳۰-۳): تصاویر TEM مربوط به (۰.۴٪) (۲۸a) PAI-BP/ZnO-KH۵۰۰.....	۹۶
شكل (۳۱-۳): منحنی های TGA نانو کامپوزیت های PAI-BP/ZnO-KH۵۰۰ a-c با درصد های مختلف نانوذرات.....	۹۷
شكل (۳۲-۳): طیف های FT-IR نانو کامپوزیت های (۲۸ a-c) PAI-BP/ZnO-KH۵۰۰ با درصد های مختلف.....	۹۸
شكل (۳۳-۳): طیف های FT-IR نانوذرات، نانوذرات اصلاح سطحی شده و نانو کامپوزیت های با درصد های مختلف.....	۱۰۰
شكل (۳۴-۳): الگوی پراش XRD مربوط به پلیمر (۱۹) و نانو کامپوزیت (۸ درصد وزنی) (۲۹) b PAI-BI/ZnO-KH۵۰۰	۱۰۲

..... شکل (۳۵-۳): تصاویر FE-SEM مربوط به ۴ درصد وزنی از PAI-BI/ZnO-KH۵۰۰ (۲۹ a)	۱۰۳
..... شکل (۳۶-۳): تصاویر FE-SEM مربوط به ۸ درصد وزنی از PAI-BI/ZnO-KH۵۵۰ (۲۹ b)	۱۰۳
..... شکل (۳۷-۳): تصاویر TEM مربوط به (٪/۸) PAI-BI/ZnO-KH۵۰۰ (۲۹ b)	۱۰۴
..... شکل (۳۸-۳): منحنی های TGA نانو کامپوزیت های PAI-BI/ZnO-KH۵۰۰ (۲۹ a-c)	۱۰۵
..... شکل (۳۹-۳): تصاویر AFM دو و سه بعدی مربوط به نانو کامپوزیت ۸ درصد وزنی (۲۸ b) از نانوذرات اصلاح شده ZnO و پلی (آمید-ایمید)	۱۰۶
..... شکل (۴۰-۳): تصاویر AFM دو بعدی (a,d) ، منحنی های ارتفاع بر حسب طول اندازه گیری شده (b,e) و منحنی های توزیع ارتفاعی (c,f) مناطق انتخاب شده از پلی (آمید-ایمید) (۱۹) و نانو کامپوزیت ۸ درصد وزنی	۱۰۷
..... شکل (۴۱-۳): طیف های FT-IR نانوذرات اکسید روی اصلاح سطحی شده، پلیمر ماتریس (۱۵) و نانو کامپوزیت های تهیه شده با درصد های مختلف	۱۰۹
..... شکل (۴۲-۳): الگوی پراش XRD نانو کامپوزیت (٪/۸) PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰	۱۱۰
..... شکل (۴۳-۳): تصاویر FE-SEM مربوط به ۸ درصد وزنی / وزنی از PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰	۱۱۱
..... شکل (۴۴-۳): منحنی های TGA نانو کامپوزیت های PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰	۱۱۲
..... شکل (۴۵-۳): منحنی های DTG نانو کامپوزیت ۴ درصد وزنی	۱۱۳
..... شکل (۴۶-۳): تصاویر AFM دو و سه بعدی مربوط به نانو کامپوزیت PAI-BP/ZnO-KH۵۷۰	۱۱۴
..... شکل (۴۷-۳): تصویر AFM دو بعدی (چپ) و منحنی های ارتفاع بر حسب طول اندازه گیری شده (راست)	۱۱۴
..... شکل (۴۸-۳): منحنی های توزیع ارتفاعی (چپ) برای نانو کامپوزیت ۸ درصد وزنی و میانگین توزیع ارتفاعی (راست)	۱۱۵
..... شکل (۴۹-۳): طیف های FT-IR نانو کامپوزیت های PAI-BI/ZnO-KH۵۷۰	۱۱۷
..... شکل (۵۰-۳): شکل (۴۵-۳): الگوی پراکندگی XRD نانو کامپوزیت ۱۲ درصد وزنی	۱۱۸
..... شکل (۵۱-۳): تصویر FE-SEM مربوط به نانو کامپوزیت ۸ درصد وزنی PAI-BI/ZnO-KH۵۷۰	۱۱۸
..... شکل (۵۲-۳): منحنی های TGA مربوط به نانو کامپوزیت های PAI-BI/ZnO-KH۵۷۰	۱۱۹
..... شکل (۵۳-۳): طیف های FT-IR (a) نانوذرات دی اکسید تیتانیوم و (b) نانوذرات اصلاح سطحی شده و (c) پلیمر پایه و (d) نانو کامپوزیت ۲۵ درصد وزنی	۱۲۲
..... شکل (۵۴-۳): طیف های FT-IR مربوط به پلیمر (a) و نانو کامپوزیت های PAI-BP/ TiO _۲ -KH۵۰۰	۱۲۳
..... شکل (۵۵-۳): الگوی پراش XRD نانو کامپوزیت (٪/۱۵) PAI-BP/ TiO _۲ -KH۵۰۰	۱۲۴
..... شکل (۵۶-۳): تصاویر FE-SEM مربوط به ۱۰ درصد وزنی از PAI-BP/ TiO _۲ -KH۵۰۰	۱۲۵
..... شکل (۵۷-۳): تصاویر TEM مربوط به (٪/۵) PAI-BP/ TiO _۲ -KH۵۰۰	۱۲۶
..... شکل (۵۸-۳): منحنی های TGA نانو کامپوزیت های PAI-BP/ TiO _۲ -KH۵۰۰	۱۲۷
..... شکل (۵۹-۳): تصاویر AFM دو بعدی (a,d) ، سه بعدی (b) ، منحنی های ارتفاع بر حسب طول اندازه گیری شده (e) و منحنی های توزیع ارتفاعی (c) نانو کامپوزیت ۱۰ درصد وزنی	۱۲۸
..... شکل (۶۰-۳): تصاویر مربوط به اندازه گیری زاویه تماس	۱۲۹

شكل (۶۱-۳): وابستگی زاویه تماس با مقدار نانوذرات دی اکسید تیتانیوم در نانو کامپوزیت ها..... ۱۲۹

چکیده

ساختارهای پلیمری از مهمترین دسته از ماتریسها برای تولید کامپوزیت‌ها محسوب می‌شوند. در سالهای اخیر توجه به بهینه سازی خواص کامپوزیت‌های ساخته شده با استفاده از پرکننده‌های در مقیاس میکرومتری با محدودیت‌های مواجه شده است. از این موارد می‌توان به عیوب بسیار ریز ناشی از تجمع ذرات که منجر به شکست و از هم گستنگی ساختاری می‌گردد اشاره کرد. در سالهای اخیر بیش متفاوتی برای رفع مشکلات مربوط به کامپوزیت‌های با پرکننده‌های در مقیاس میکرومتری گشوده شده است و آن ساخت کامپوزیت‌هایی با پرکننده‌های در مقیاس نانومتری می‌باشد که به عنوان نانوکامپوزیت‌ها شناخته شده اند. در این ساختارها، پرکننده‌ها حداقل در یک بعد، دارای ابعادی زیر یک صد نانومتر می‌باشند. طراحی نانوکامپوزیت‌ها با بکارگیری پلیمرهای عامل دار برای افزایش اثربخشی توزیع نانومادر در ماتریس پلیمری، یکی از مهمترین نکات در این زمینه می‌باشد که از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. استفاده از پلیمرهای مقاوم حرارتی از جمله پلی‌آمیدها، پلی‌(آمید-ایمید)ها و پلی‌(آمید-ایمید)ها در این زمینه به دلیل خواص مطلوب این پلیمرها از جذایت ویژه‌ای برخوردار بوده است. به همین دلیل در این پژوهه تحقیقاتی، نانوکامپوزیت‌های با کارایی بالای نوین بر پایه استفاده از ماتریس‌های پلی‌(آمید-ایمید)ی مشتق شده از آمینو اسیدهای طبیعی شامل فنیل آلانین، آلانین، والین، لوسین و ایزولوسین و نانوذراطی چون اکسید روی و دی اکسید تیتانیوم سنتز گردیدند. ماتریس‌های پلی‌(آمید-ایمید)ی از طریق پلیمر شدن تراکمی دی اسید کلراید‌های فعال نوری با دی آمینهای حاوی گروه‌های حجمی آویزان تهیه شدند. همچنین ساختار شیمیایی پلیمرها با استفاده از طیف‌سنجدی FT-IR و آنالیز عنصری مورد شناسایی و ارزیابی قرار گرفتند. خواص فیزیکی پلیمرها مورد ارزیابی قرار داده شد. بعد از تایید ساختار و بررسی خواص مختلف پلیمرهای سنتز شده در بخش بعدی پژوهه، با استفاده از فرآیندهایی، سطح نانوذرات اصلاح شده و با استفاده از امواج فرااصوات نانوکامپوزیت‌هایی بر پایه نانوذرات معدنی اکسید روی و دی اکسید تیتانیوم تهیه گردیدند. به منظور اصلاح سطح نانوذرات ZnO، از معرف‌های گاما-متاکریلوکسی پروپیل تری متوكسی سیلان (KH₅₇₀) و گاما-آمینوپروپیل-تری‌اتوكسی سیلان (KH₅₅₀) استفاده گردید. از معرف KH₅₅₀ بیز برای اصلاح سطح نانوذرات دی اکسید تیتانیوم استفاده شد. نانوکامپوزیت‌های تهیه شده با استفاده از تکیکهای متفاوتی از جمله طیف‌سنجدی FT-IR، XRD، FE-SEM، AFM، TEM و FE-SEM در نانوکامپوزیت‌هایی مربوط به نانوذرات اصلاح شده اکسید روی و دی اکسید تیتانیوم نشان داده‌اند که نانوذرات به صورت همگون در ماتریس پلیمر TGA استفاده گردید. اطلاعات بدست امده از آنالیز TGA نشان داد که خواص حرارتی نانوکامپوزیت‌ها با افزایش محتوای نانوذرات بهبود پیدا کرده است.

کلمات کلیدی: پلی‌(آمید-ایمید)های فعال نوری و با کارایی بالا، نانوکامپوزیت، نانوذرات اکسید روی، نانوذرات دی اکسید تیتانیوم، معرف-های اصلاح کننده سطح، خواص حرارتی.

فصل اول

مقدمه

۱-۱-۱- نانوتکنولوژی

۱-۱-۱- مقدمه

فاینمن^۱ سالها پیش مواد را در مقیاس نانو در ذهن خود مجسم کرد. او در سخنرانی خود در سال ۱۹۵۹ با عنوان "فضاهای زیادی در زیر وجود دارد"^۲ حکاکی پرتو الکترونی و نوشتمن ۲۴ میلیون جلد کتاب را بصورت ۱۰۰ اتم به ازای هر بیت اطلاعات در یک مکعب به ابعاد ۱/۲۰۰ اینچ پیش بینی نمود [۱]. کلاباند^۳ در تحقیقات خود در اوخر دهه ۱۹۷۰ خواص جدیدی را مربوط به اندازه ناتوسکوپی گروه های فلزی تشخیص داد [۲] با ساخت میکروسکوپهای تونلی رو بشی^۴ و نیروی اتمی^۵ در دهه ۱۹۸۰ که مکملی بر میکروسکوپهای الکترونی رو بشی^۶ و عبوری^۷ بودند، رشد شگرفی در زمینه تحقیقات نانوتکنولوژی در دهه ۱۹۹۰ بوقوع پیوست و تعداد و انواع موادی که قابل مطالعه در مقیاس نانو بودند به شدت گسترش یافت. پس از اعلام برپایی اولین موسسه ملی نانوتکنولوژی آمریکا^۸ (NNI) در ژوئن سال ۲۰۰۰ عبارات نانو تکنولوژی، علم نانو، و مهندسی نانو بطور گسترده مورد استفاده قرار گرفت. از آن پس ایالات متحده آمریکا و دولتهای دیگر برنامه های بسیاری جهت حمایت از تحقیق درباره مواد نانومقیاس تدوین کردند و صنایع تحقیقات فراوانی در زمینه کاربرد آنها انجام دادند و نانوتکنولوژی به یک لغت

^۱ Feynman

^۲ There's Plenty of Room at the Bottom

^۳ Klabunde

^۴ Scanning tunneling microscopy

^۵ Atomic force microscopy

^۶ Scanning electron microscopy

^۷ Transmission electron microscopy

^۸ National Nanotechnology Initiative (NNI)